

Izhaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

EDINOST

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1910, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Nesloga tlači

ŠTEV. (No.) 107.

CHICAGO, ILL., TOREK, 12. SEPTEBRA—TUESDAY, SEPTEMBER 12, 1922.

LETO (Vol.) VIII

VLADA DOLŽI ŽELEZNIČARSKIM STAV- KARJE SABOTAŽE.

Washington, D. C. 11. sept. — Med člani postavodajnega oddelka Združenih Držav se širi mnenje, da je potrebno uveljaviti trajno sedanjo "sodnijsko prepoved", ki je izdana železničarskim stavkarjem. Generalni pravdnik Združenih Držav ima baje na roki konkretne dokaze, da so stavkarji hoteli voditi gigantično sabotažo, to je nasilno nastopanje delavstva proti železnicam.

Od druge strani se seveda pričakuje modificiranje izboljšanja sodnijske prepovedi od strani generalnega pravdnika v kolikor se tista tiče prostosti govora, pravic in svobodščin, do katerih so delavci na podlagi konstitucije Združenih Držav upravičeni.

Vlada trdi, da ima na razpolago cele kupe dokazov proti stavkarjem, da so isti nameravali voditi sabotažo napram lastnikom železnic. Trdi, da je na obdobju listini do 17 tisoč oseb, ki so bile zapletene v razne spletkarije in zarote proti železnicam. Dosedaj pravijo, da so na dnevnem redu sledeče obdolžitve:

1. Razdejanje železniške opreme.
2. — Umori raznih oseb, ki so hotele zadržavati sabotažo.
3. — Razdejanje lokomotiv.
4. — Oviranje potniških, poštinih in tovornih vlakov.
5. — Požiganje in razdejanje železniških mostov.
6. — Povzročenje, ki so zmešale pravilni sistem signalskih postaj.
7. — Pulenje žrebcev iz železniških tračnic.
8. — Zadržavanje pošte.

Na podlagi teh obdolžitve, ki so jih izvršili morebiti vročkrvni radikalni elementi, ki ne znajo kontrolirati samih sebe in ločiti krivice od pravice, bo sedaj trpelo celo delavstvo, ki je šlo v boj za pravice do življenja. Mi ne zagovarjamo s tem zločincev, nikakor ne. Vendar smo pa proti mnenju naše vlade, ki hoče radi par nergačev radikalcev, ki so naščuvani od raznih oznanjevalcev rdečega duha, šli delati to gori omenjeno škodo, dati ukor vsemu delavstvu. Vsi sloji v človeški družbi imajo med seboj slabe in dobre ude in vsled tega, bi bilo krivično soditi vse po enem kopitu. Mi vemo in tudi ne trdimo, da so delavci sami angelji, mej njimi so ravno tako ljudje zlobnih src, kakor jih je najti v vseh slojih družbe. Zato je tudi krivično od vlade, ako bo ona, na tej podlagi obsodila vse delavstvo in vrgla posledice na skupno delavstvo. Primite tiste, ki so škodo naredili. Dajte jim zaslužen kazni, toda delavstvo v splošnem pustite na miru in dajte jim tisto protekcijo pred kapitalizmom, kakor jo nudite kapitalistom proti delavstvu! Enako pravico vsem — posebnih predpravil nobenemu! To naj bo geslo naše vlade!

PRICETEK PROIZVAJANJA TRDEGA PREMOMA.

Wilkesbarre, Pa. 11. sept. — Včeraj se je pričelo s polno paro obratovanje v premogorovih trdega premoga. V teku enega tedna bodo na delu vsi antracitni premogariji, katerih število se čeni nad 155 tisoč.

Stavka na polju trdega premoga je bila končana med voditelji in zastopniki operatorjev že pred tednom dni. Toda formalno pa se je ta stavka končala še le zadnjo soboto, ko so premogariji v vseh lokalnih oddelkih za sprejem pogojev.

Radi velikega pomanjkanja trdega premoga v vseh krogih se pričakuje, velikanskih naročil za trdi premog. Operatorji so mnenja, da bo primanjkovalo najmanj kakih 50 tisoč premogarjev poleg sedanjih, da bi se zamoglo ustreči naročilom, ki bodo začela deževati. To zimo bo treba kakih 90 milijonov tonov premoga za Združene Države.

VISOKE CENE ZA PREMOMOG.

Cene vsemu premogu bodo to zimo nenavadno visoke, radi pomanjkanja premoga. To priliko bodo operatorji znali porabiti, da se bodo okoristili, če zraven še ne naredili lepih dobičkov, kar so izgubili v času stavke v tem poletju.

Naša vlada v Washingtonu, ako je njej v resnici kaj za ljudski blagor, naj izda sodnijsko prepovedi proti povišanju cen premoga. Proti delavstvu jako rada izdaja sodnijske prepovedi, ako je pravična, naj ga izda tudi proti premogarskim baronom, da ne bodo smeli neovirani guliti javnost s svojimi cenami. To ne bo ničesar več, kot prav!

DELAVSTVO DOKAZUJE NE- PRAVILNOST POSTAVO- DAJI.

Washington, D. C. 11. sept. — Bratovščina mednarodnih elektrarjev je zadnjo soboto podvzela prve korake, proti zvezni sodnijski prepovedi napram železničarskim stavkarjem. Izposlovalo se je na najvišjem sodišču od sodnika Bailey, "proti-sodnijsko prepoved" proti zvezni prepovedi napram stavkarjem. Proti-sodnijska prepoved zahteva, da se zborovanje delavskim voditeljem dovoljuje.

Na prvem sestanku so najeti advokati že koncentrirali temeljite dokaze, da izdana sodnijska prepoved po sodniku Wilkersonu se v gotovih ozirih ne tiče direktno Združenih Držav in vsled tega zahtevajo revizijo, pregled vzrokov, na podlagi katerih se je sodnijsko prepoved izdala. Pravo in temeljito razmotrivanje o tem važnem vprašanju se bo nadaljevalo v Washingtonu ta teden. V kratkem bomo videli na kaki podlagi se je sodno prepoved izdala.

RAZNE NOVICE.

HUGHES IN PESSOA SI OGLEDALA MEDNARODNO BRODOVJE.

Rio Janerio, 11. sept. — Naš državni tajnik Hughes, ki se nahaja na mednarodni razstavi v Južni Ameriki je zadnjo soboto imel čast si ogledati mednarodno brodovje v prisotnosti brazilskega predsednika Pessoa.

NEMŠKI PARNIK SE POTOPIL.

London, 11. sept. — Glasom prejetih poročil iz Vige na Španskem se je potopil kakih 80 milj od Vige nemški parnik Hammonia. Parnik je vseboval 7200 tonaže in je bil na poti v Mexico s kakimi 100 potniki na krovu. O življenjskih nesrečah nikakega poročila.

BRITSKE TVRDKJE DELAJO POGODBE Z BOLJŠEVIKI.

London, 11. sept. — Več bogatih tvrdk dela baje trgovske pogodbe z sovjetsko vlado za prevzete raznih rudnikov in druge lastnine v Sibiriji. Vse to se bo obratovalo pod kapitalističnim sistemom. Kaj pa Trockij in Lenin dasta za kapitalistični sistem? Da sama dobota zraven kaj mastnih ocvirkov to je vse, kar hočeta! Ali ni res tako očka Zafrenik? You bet, da je!

MRS. HARDING KRITIČNO BOLNA.

Washington, D. C. 11. sept. — Položaj Mrs. Florence Kling Harding soproga predsednika Hardinga, ki je pred par dnevi operirana, se je za spoznanje njeno stanje izboljšalo. Ob njeni bolniški postelji so najznamenitejši zdravniki. V soboto jutro sta bolnico obiskala bivši predsednik Mr. Woodrow Wilson in Mrs. Wilson.

GRŠKI VOJAKI DENUNCIRAJO KRALJA.

Atene, 11. sept. — Prve čete, ki so se vrnile v Piraeus iz Male Azije so se baje uprle in revoltirale proti kralju. Kapitani transportov so baje dobili naročilo izkrcati vojake na otočju Aegean, toda vojaki so nastopili s silo in prisilili kapitane, da so jih pripeljali v Piraeus. Pričuje se še hujših nemirov med vojaštvom.

BONUS V BELI HIŠI.

Washington, D. C. 11. sept. — Predloga za izplačitev vojaškega bonusa doslužnim vojakom, ki je bila sprejeta že v kongresu in senatu, bo ta teden prišla v Belo hišo, da jo prezident Harding potrdi ali vetira.

POKRADLI ZA 50 TISOČ DE- MANTOV.

Chicago, Ill. — Včeraj so se v mestu pojavili nenadoma neznani banditi v nekem restavrantu in oropali nekega A. Kustler-a newyorškega zlatarja. Pobrli so mu za 50 tisoč dolarjev demantov. Banditi so izginili brez sledu.

GRKI IZPRAZNILI SMIRNO. TURKI SLAVE ŠTIRI-DNEVNI PRAZNIK ZMAGE.

Carigrad, 11. sept. — (Zadnjo soboto so zapustili zadnji grški vojaški mesto Smirno. Vkrčevanje na transporte se je vršilo na treh krajih v Smirni, v Vurli in v Chesmi. Pri umikanju grških čet bi bila nastala lahko katastrofalna panika, kakor izjavljajo zavezniški vojaški opazovalci, ako bi bili turki z naglico pritiskali na Smirno, kar pa niso. Počasno kretanje in pomikanje turških čet je dalo umikajočim grkom dovolj časa, da so se vkrčali na transporte.

Iz Carigrada se tudi poroča, da je po celi Turški proglašen štiridnevni praznik, da se proslavi sijajno zmago nad Grki. V nedeljo večer so se obdržavale po vseh mestih in po celi deželi posebne demonstracije v ta namen. Po par mesih je prišlo tudi do krvavih spopadov med Turki in tuji, in vojaštvo je moglo nastopiti, da je naredilo mir. Nekako v soboto popoldne je vkrčal v mesto Smirno četrti turški kavalerijski polk z generalom Essad Bey na čelu. Administracija mesta, ki so jo Grki izročili zavezniškemu konzulu je bila izročena v roke generala Essad Beya. Takoj za tem so bile razposlane po mestu posebne patrole, ki so pozivljale občinstvo naj ostane mirno in naj odda orožje in se naj ne boji nobene nevarnosti.

ITALIJANI SE NASELJUJEJO V KANADO.

Montreal, 11. sept. — Odkar so Združene Države omejile priseljevanje iz Evrope, se sliši, da so se Italijani pričeli v velikem številu priseljevati v Kanado. Italija je baje poslala posebnega naseljeniškega komisarja v Kanado, da pregleda ugodnosti dežele, v katero se bodo Italijani naseljevali.

Ljubi in spoštuj svoje bližnje, pa bodo tudi rebe tvoji bližnji ljubili in spoštovali.

IZ JUGOSLAVIJE.

Slovenski orožnik utonil v Donavi. Orožniški podčastniški šoli v Sremski Kamenici prideleni orožnik Anton Rebernik, rodom iz Sv. Jurija v Slov. Gorici, je dne 15. t. m. utonil v Donavi, kjer se je kopal v družbi svojih tovarišev. Njegovi sošolci in častniki-učitelji so mu priredili dostojen pogreb iz vojašnice na pokopališče v Petrovaradinu, kjer se je g. vojni kurat, rodom Slovenec, v vznemelenem govoru ob grobu poslovil od pokojnika, medtem ko mu je orožniški pevski zbor pod vodstvom orož. narednika Rižnerja zapel žalostinko. N. V. m. počiva!

Velika blamaža dr. Žerjavovega "Jutra". Dobro je že znano, kako je sedanjí ravnatelj Jadranske banke, Čiro Kamenarovič, stopil liberalnim mladim na prste s tem, da jim je dokazal razne sleparije s tujim denarjem. Sedaj se je "Jutro" hotelo maščevati in prineslo iz Trsta poročilo, da je Jadranska banka v Trstu hotela ogoljufati italijansko vlado za 22 milijonov lir, da je ponarejala v ta namen poslovne knjige in da je italijanska policija prosila jugoslovansko, naj Kamenaroviča takoj aretirajo. Bomba je padla — toda ne na osovraženega Kamenaroviča, kateremu je bila namenjena, pač pa na "Jutro". Zastopnik italijanske vlade izjavlja, da Italije Jadranska banka sploh ni nič oškodovala in za aretacijo Kamenaroviča sploh ni nobenega povoda ne vzroka. Na vsej stvari pa je resnica ta, da je Kamenarovič ostro prijel uradnike v Jadranski banki, da so svoj čas, ko njega ni bilo še v banki, zelo oškodovali Jadransko banko, ko so se izmenjavale krone v lire. Ker so se nekateri uradniki zato bali za svoj obstanek, so skrivaj popravili poslovne knjige, da bi se proti Kamenaroviču lahko branili.

Vrl obmejni stražnik. Iz Cerknice nam poročajo: Prava slika sedanjega (Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 1.85	50 lir \$ 2.90
1,000 kron \$ 3.50	100 lir \$ 5.30
5,000 kron \$ 17.00	500 lir \$ 25.00
10,000 kron \$ 34.00	1000 lir \$ 50.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Razpad Avstrije.

"Naša ljuba (?) Avstrija, biser vsega sveta" se ruši, prav na popolnem svojem razpadu je. Kakor je sedaj, se ne more vzdržati. Kakor pa se zbera okrog smrtnih postelje so odniki strica, ki ma kaj premoženja, tako so se zbrali sosedje tudi pri smrtni postelji Avstrije in samo čakajo zadnjega vzdih, da bodo skušali kolikor največ mogoče nagrabiti dedščine. Pravzaprav jo nihče ne mara in so vsi veseli, da bo umrla, veseli jih samo njena dedščina. Jugoslovija in Češka in tudi Mažarska so oborožile skrivaj večje čete, da stoji ob mejah, da bodo planile v Avstrijo, ko izdihne. Jugosloviji diši Koroška in južni del Štajerske do Graca. Češki dišita Zgornja in Nižja Avstrijska in vse pokrajine do prihodnjih Jugoslovanskih meja. Mažarska je sicer tudi na slabih nogah in vsa polomljena, vendar njen napuh in njena velikanska megalomanija, ko misli, da je poklicana rešiteljica sveta, če je tudi popolnoma na tleh, jo žene, da gleda, kako bi rešila sebe s tem, da bi dobila Avstrijo k sebi.

Vse to pa vidi "polentar" in ga skrbi, kaj bo pa z Jadranom, ako se Jugoslovija pokrepi. Naka, to se pa že ne sme zgoditi! Zato smo pričitali, da je šel Polentar ponižno na Dunaj in sicer sedaj kot "bogat stric iz Amerike," če prav sam nima prav nič in je ponudil Avstriji najprej posojilo. Ko je pa videl, kako je tetka Avstrija v slabi koži, si je pa brihtna glavičica začela misliti, da bi bila cela Avstrija še boljši kakor samo posojilo. Zato je začela Italija snubiti Avstrijo, da bi šla pod srečno (?) vladno dičnjo D'Annunzijeve in šiletove, da bi se Italija in Avstrija združili skupaj v eno državo. Italija namreč vidi, da Slovencev ne bo dolgo gnjavila, da bo vse zamanj, ako je prav dobila kontrolo nad Jadranom, da to ne bo ostalo, da so dalmatinske "buče" pretrde. Zato si je mislila, da bi bilo to jako lepo za njo, ako bi dobila na pomoč svojo veliko prijateljico in zaveznico in pomočnico v uničevanju slovanstva — "ljubo Avstrijo". Ta zna Slovence držati v sužnosti. "Kakor nalašč," so si mislili in povabili Avstrijo v Italijo. Tako se sedaj obravnava vprašanje združenja Avstrije pod italijansko vladno. Avstrija ljubi Italijana, kakor mačka psa. Vendar je pa tudi ta tetka strašansko zvitna in premetena.

Tudi njej se je začelo dopasti to povabilo. Zonja je pretrese sicer, ko se spomni, da bi mogla iti pod streho izdajalske Italije, ki je največ kriva njenega pogina, ker jo je izdala v sili. Vendar "v sili se hudič muhe je," pravijo. Tako poročajo, da se je začela Avstrija ogrévatv za to zvezo. Na ta način upa dobiti Avstrija popolno kontrolo nad Slovencem. Velik del jih je pod tujim jarmom. Na ta način dobi vse te v svojo pest in pod svojo peto. Poleg tega pa vidi, kako strašansko "modro" gospodarijo državniki v naši nesrečni Jugosloviji, kako raste nezadovoljnost kakor med Slovenci tako med Hrvati, da je toraj le mala iskrica potrebna, pa se bo zaneli požar upora v Jugosloviji. V tem slučaju bi pa bilo 99 odstotkov upanja, da bi padla cela Slovenija pod Italijo, cziroma pod Avstrijo in velik kos bivše Avstrije je zopet "priliman" nazaj in Avstrija ima zopet pot do Jadrana in sicer sedaj celo v službi sedanje gospodarice Jadrana — Italije: — Da se bo v prihodnosti Avstrija lahko izvila iz prijateljskega objema Italije, pa tudi Avstrija ve, ker pozna, koliko držav vidi v Avstriji "potrebo Evrope," da, če bi je ne bilo, bi jo morali narediti, kajti imenitno je znala za nos vleči Slovence in jim pri tem porivati nož popolnega narodnega uničenja v srce.

Bomo videli, kako se bo vse to razvilo.

Kar pomilujemo, je samo, strašanska slepota protiverskih in pravoslavnihih fanatikov, ki ne vidijo, kako se igrajo z ognjem, kako je vse njih delovanje popolnoma po želji sovražnikov njihovih in naših, kako jim izvrstno službo vršijo.

UTRINKI.

Ako bi bile napake zločini, bi bili skoro vsi ljudje v jetnišnicah.

Nekatere ženske ne vidijo na svojih možeh ničesar dobrega, pa magesi naj še tako skrbi za njo.

Osel pravijo, da se da na led izpeljati samo enkrat, ljudje pa v tem oziru niso tako radikalni.

Življenje nekaterih poročenih parov, potrjuje, da bi bilo potreba ljudi, ki se hočejo poročiti poslati v posebni pripravljalni tečaj za zakonsko življenje.

Zakonsko življenje ni igračka, to ve vsakdo, ki ga poizkusi.

Kadar grom in strela gospodari, tedaj prično roparji in tatovi delati pokoro.

V vsakem človeku je nekaj slabega, pa zraven tudi nekaj dobrega.

Starost prinese človeku modrost, toda neprestani krizi in nadloge mu pripustijo zelo malo časa, rabiti to modrost.

O ženskah pravijo, da imajo dol-

ge lase pa kratko pamet. Pri marsikateri ženski je to resnica in tudi pri možeh, akoravno nimajo tako dolgih las, kot ženske.

Vpoštevanje je najmočnejši člen v verigi prave ljubezni.

Ljubosumnost se zajeda v človeško srce, kakor črv v jabolko.

Tisti, ki mislijo, da so sami vse, so navadno nič.

Dokler mož samega sebe spoštuje, vedno tudi nekaj velja.

Narava ima svoje postave, ki jih ni dal Bog; kdor greši čez te postave ne uide kazni.

Kar boš ti kdaj nerijetnega storil tvojemu bližnjemu, le zapomni si, da vsak tak greh se bo maščeval nad teboj slej ali prej.

Nekateri ljudje so tako ošabni in prevzetni, da ne vidijo ničesar drugega, kakor svojo čast.

V resnici so ošabni in prevzetni ljudje nevedni, ker ne vidijo, da so pri svoji ošabnosti največji bedaki.

Če bi lisice sodile goske, bi ne bilo gosi na svetu.

JOLIETSKE NOVICE.

— Archibold C. Jefferey je bil izvoljen županom mesta Joliet dne 2. septembra in zaprisežen je pa bil dne 5. septembra. Jefferey je zadnjo spomlad kandidiral na republikanskemu tiketu za okrajnega šerifa, kjer pa ni žmagal. On je bil tudi mestni blagajnik pred več leti.

— Podpolkovnik Nelson Morris in 200 mož vojaštva ki so bili poslani v naše mesto radi nastalih nemirov so zapustili naše mesto in se povrnili v Chicago zadnji tork. Tukaj je ostalo sivo še kakih 60 mož vojaštva, katerim poveljuje stotnik C. H. Davis. Vojastvo je nastanjeno v "J" parku.

— V naše mesto je dospelo več zveznih "deputy marshals" ki pazijo na stavarke in druge, da se ne bi kateri pregrešil proti vladni sodnijski prepovedi indžunksnu, ki ga je izdal generalni sodnik Daugherty. Rojaki se naj pazijo, ter naj bodo previdni s kom govorijo glede stavke.

— Zadnjo soboto večer se je poročalo v delavskih krogih, da je dospelo veliko število meksikancev, da se jih nastavi na razna dela pri Elgin, Joliet, in Eastern železnici.

— Mr. John Jurjevčič si gradi novo hišo na Vine ulici.

— Istotako si gradi krasno hišo Joseph Jelenich na Vine ulici par korakov od Jurjevčičeve lote.

— Zadnjo nedeljo večer so našli na Marion in Willow ulici v ročnem kovčegu malega dojenčka fantka. Kdo ga je tam pustil se ne ve. Dete so poslali v Guardian Angels Orphan Home v oskrbo.

— V mesecu avgustu je bilo povzročeno nad petindvajset požarov v našem mestu, kakor to poroča načelnik ognjegašev. Neprevidno ravnanje z vžigalicami in neprevidno metanje cigaretnih in smodkinih ogorkov po suhi travi je povzročilo tri požare. Drugi so bili povzročeni z drugo neprevidnostjo. Rojaki pazite na svoje otroke in spravljajte pred njimi zlasti vžigalice, pa tudi sami pazite, kako ravirate z ognjem.

— Mr. Joseph Zalar gl. tajnik K. S. K. J., si je te dni kupil lep dom na hribu na North Nicholson ulici.

— V soboto je minilo pet let, odkar je bila na Labor day kronana, kot kraljica Miss Mary Veršnik sedaj omožena z Mr. Joseph Barney-om.

— Miss Cecilija Živetz, ki se je nahajala na počitnicah pri svoji teti in stricu Mr. J. M. Gerdesich v Chicagi, se je povrnila zopet vsa srečna in zdrava domov k svojim starišem Mr. in Mrs. J. C. Živetz na 1403 N. Center ulici.

— V soboto dne, 2. sept. je bil najbolj vroč dan v septembru izšla leta 1893. Temperatura je segla do 97 stopinj.

Poročevalec.

Iz Dolge vasi na Salabolskem. — Ga ni kraja na svetu, da bi ga bolj ljubil, kakor Dolgo vas. Bogšigavdi odkod ta čudovita ljubezen. Kamor grem mi ni ostati — vleče me nazaj. Samo Dolga vas in Dolga vas mi je pri sre Gotovo mora biti to narejeno, zacuprano, ali pa prirojeno, drugače to ne more biti.

— Saj so tudi drugi kraji lepi. Bil sem že v Polževi vasi, ter tudi Kurjo vas sem že obiskal, pa tudi na Jamrovcih in na Kozjemu vrhu sem že bil, pa nikjer se mi ne dopade. Nikjer solnce tako lepo ne sij, kakor v Dolgi vasi. Nikjer rožice tako lepo ne cveto, kakor pri nas. Pa tudi nikjer ni lepših — — — kakor pri nas. Ja lušno je, lušno pri nas, kdor meni ne vrjame, naj pride v Dolgo vas, pa bo videl še mnogo več, kakor jaz pripovedujem.

Pred kratkim sem bil nekje, natančno kje ne povem. Je tudi precej velika vas, pa proti naši je le še vedno ničila. Pa je bilo vse tako pusto, da sem komaj čakal, da sem se po-

dal domov. Pa tudi vse drugo je bolj prijazno pri nas doma, kakor tam. Le doma pod domačo lipo, se še vedno najraje držim.

Se ne dolgo tega sem bil tudi nekje na žeganju. No, tam pa že bolj po luštnem diši. Župana smo dobili, ko smo prišli na žeganje pod njegovo hruško, ki je ravno reševal občinska politična vprašanja. Šlo se je, ali naj občinski svet pokliče vojaštvo za vzdrževanje javnega reda, ali ne. Nekateri svetovalci so že skoro bili zato, da se pokliče vojak, toda župan brihtna glava — duša, pristne demokracije in mokraticije — je vodil stro obstrukcijo in žmagal je — njegova je veljala. Pa še mnogo drugih dobrih del ima župan na svojem računu. Tiste dni, ko sem bil v njegovi občini je šel preiskovati neke važne zadeve. Namreč neka družba si je hotel zgraditi železniški tir skozi posestvo neke stare občanke, katera je pa protestovala proti gradnji nameravane železnice, da se je kar kadilo. Toda njeni protivnost ni izdala mnogo. Družba se je odločila, da bo gradila železnico za vsako ceno, pa je amen. V zadnjem hipu priteče občanka pod županovo hruško in mu naznani vso zadevo. Kakor bi mignil je pritisnil župan na svoj uradni zvonec in njegovi občinski svetniki so se začeli prikazovati z vseh strani. V kratkem je bil navzoč ves občinski svet in seja se je pričela. Župan je pričel govoriti in razkladati svojim svetovalcem krivico, ki se jo misli narediti ubogi občanki, govoril je skoro že dve uri in za tem je dejal, da je še le pričel, da to je še le samo nekakšen uvod njegovega pravega govora, vse bolj natančno in bolj obširno bom vam razložil dragi gospodje še le sedaj v mojem pravem govoru.

Župan se je krivil na vse strani, kar ni mogel razložiti svojim svetnikom z jezikom, to je razložil s svojimi rokami po judovskem načinu. Govoril je in govoril — da je med tem že solnce zatonilo in se naredila že trdna noč. Njegovi svetovalci so pod hruško že vsi pospali in smrčali so, da se je zemlja tresla, seveda, ker je bila precej temna noč ni župan videl, da so njegovi občinski apostoli pospali. Nekako ob enajsti uri je končal svoj govor in vprašal: "Ste me dragi moji svetovalci razumeli?"

Izmed svetovalcev se ni nihče oglašil, ker so vsi pospali. To je župana razjezilo, da je šel po škaf vode in z njo vse polil. Godrnjač so se pobirali pod hruško. Župan pa se je med tem skril v svojo hišo in je hitel zapirati okna.

"Dež, fantje, dež!"

"Ja, pa tako na nagloma je pritisnilo," se je oglašil eden izmed svetovalcev.

"Da, kar padlo je," rekel drugi.

"Pa nikjer nobenega oblaka, odkod je to prišlo." Je vprašal tretji.

V tem času se je že prikazal župan iz svoje hiše.

"No, ste me razumeli, kar sem vam v mojem govoru pojasnjeval glede gradnje omenjene železnice?"

"Ja, jaz razumem toliko, da če žena ne dovoli, da se gradi, tedaj tudi vam, gospod župan, ni potreba dovoliti, mi moramo držati z našimi občani."

Župan je dal na glasovanje in vsi so enoglasno glasovali, da železnice se ne sme graditi skozi posestvo omenjene občanke.

Zatem se je seja formalno končala. Sklenili so, da se gre na kozarec bre kapljice. Tudi mene so povabili, dasi sem že dremal za voglom. Šli smo in se ga nazehtali, da smo bili vsi vrtoglavi. Saj je bilo žeganje, zakaj bi ga pa ne in dobra kaplja je pa tudi bila. Še jaz, dasi ga ne pijem, če ga nimam, sem se ga nazehtal, da sem videl včasih, kar po dva župana pred seboj. Pa tudi pete se je pričelo in občinski sveto-

valci so peli in bili veseli. In prav so imeli, kdo jim naj zameri? Ako so imeli to čast, da so bili mokri od zunaj, so imeli pravico biti tudi od znotraj.

Nekako, ko se dan od dneva poslavljamo se napotili domov. Šli smo veselo iz kraja, kjer smo se ga nazehtali. Med potjo smo vriskali, da se je vse prebudilo. In koga naj bi se pa bali, saj smo imeli župana s seboj, v spremstvu take avtoritete se pa že lahko poje in vriska.

Prišli smo domov in pospali smo, kakor snopje. V jutro se, zbudim in vidim samo kisle obraze, vsak se za svojo bučo drži in godrnja. Župan se je kar vil in pravil, da ga vse boli. Prav nobene agilnosti ni bilo videti v njem. Eden čez drugega so se jezili, v resnici pa je bila kriva samo dobra kapljica, ki je tisti dan župana in vse njegove svetovalce učila same kozje molitvice. Prišel sem šele proti večeru domov iz žeganja naslednji dan. Ko sem prišel nazaj v Dolgo vas, sem se čutil zopet srečnega in doma. Sedaj se stignjam tudi z vsemi tistimi, ki pravijo, "there is no place like home".

Gregor Dajga.

Chicago, Ill. — Pretekli teden so se končale počitnice tudi za naše študente. Odšli so vsak v svoje šole. Tako je odšel v drugo gimnazijo naš marljiv Joe Trinko, ki je končal prvi razred prav dobro v kolegiju oo. francižkanov sv. Jožefa v Teutopolis, Ill. Seboj je peljal že tovariša, našega marljivega Ernesta Bogolina, sina občepriljubljene družine, Mr. Antona Bogolina. Našega "Ernija" bomo težko pogrešali tudi v našem uredništvu, kajti bil je eden izmed najmarljivejših dečkov, bodisi za prodajanje časnikov pred cerkvijo, bodisi za kako pomoč v pisarni. Vsaki dan po šoli je rad pritekel in vprašal, če imamo kak pot ali kako malo delo zanj. — Pričakovali smo še tretjega študenta iz Willarda, ozir. iz Tioge, pa ga ni bilo. — Obema našima študentoma želimo obilo vseh v šolskem letu.

— Našega formana v tiskarni, Mr. Albina Zakrajšeka in njegovo soprogo je obiskala te dni Mrs. Storckla in jima pustila krepkega princa. Mr. Zakrajšek iskreno častitamo. — Za to priliko je prišla v Chicago mati Mrs. Zakrajšek, Mrs. Pekolj iz Willarda.

— Naš dobri faran prekmurski Slovenec, Mr. John Horwath, si je kupil nov avtomobil (truck) in bo začel z Expresom. Na razpolago bo rojakom, da jim bo vozil razne stvari, kakor selitev, premog, drva ali karkoli. — Našega dobrega farana in blagega moža Mr. Horwata, prav toplo in iskreno priporočamo vsem Chicaskim Slovencem v podporo.

— Pretekli teden je šla posebna deputacija faranov k nadškofu, da bi izposlovali še večje posojilo, da bi končali šolsko stavbo do vrha, kajti nadškof se nekoliko pomišlja dovoliti še večji dolg na šolo. — Tisti farani, ki niso nič dali še za šolo, delajo veliko krivico naselbini in onim faranom, ki toliko žrtvujejo, da bi to dosegli. Ko bi še oni, ki niso dali, storili svojo dolžnost, bi lahko še letos celo stavbo končali. Dragi čitatelj, ali si ti med temi "slackerji"? — Upamo, da ne!

— Fer družbe svetega Mohorja je pokazal, da je v družbi več jako dobrih mož. Društvo je licitiralo krepkega janca. Mr. Grill, Mr. Terselič, Mr. Gregorič, Mr. Štajer in drugi so se "bitali" med seboj, čegav bo. Toda slednjič je pa vse premagala mala Smolejeva Anica iz Bradleya, ki ga je nazadnje izlicitirala. Toda Mr. Smoley ga je podaril nazaj cerkvi, da se še nadalje zanj licitira.

— Hišico, katero zidata Mr. in Mrs. Bonča, je že skoraj gotova. V nekoliko tednih se bosta že preselila vanjo.

Prenaglo sklenjeno prijateljstvo nima nikdar močne in trdne podlage.

Kadar slišiš kaj slabega o tvojem sosedu, se preje prepričaj če je resnica, potem ga še le obsodi.

V NEDELJO POPOLDNE.

15 po bink. — Jez. obudi ml. v Najmu. Luk. 7.
 Nedelja — Rane sv. Frančiška.
 Ponedeljek — Jožef Kup. muč.
 Torek — Januarij, škof, in tov. muč.
 Sreda — Kvat. Lazar, škof.
 Četrtek — Matevž, apostol in ev.
 Petek — Tomaž Vil. škof.
 Sobota — Kvat. Linus, papež in muč.

MILOST.

Zakon božji, zapovedi božje, katere smo do sedaj premišljevali, so pot k zveličanju, kakor nam jo je pokazal Jezus Kristus, so pot, po kateri mora iti kristjan, če se hoče varovati greha in krepstno, čednostno živeti. Da more to storiti, potrebuje človek, ki je od narave, sam na sebi slab, pomoči, potrebuje sredstva, da to pomoč dobi. Ta pomoč, ki jo človek dobi, ta vse-mogočna pomoč je milost božja; in sredstva, s katerimi moremo to milost zadobiti, so nam na razpolago, — ta sredstva so zakramenti in molitev.

Milost je sad trpljenja Jezusa Kristusa; On je nam zaslužil milost s svojo dragoceno Krvjo; in mi lahko rečemo, da prihajajo vse milosti iz njegovih presvetih ran, kakor iz neusahljivih vrelcev. Milost je dar, ki prihaja k nam od Boga, izvor vseh milosti; pripisujejo se pa milosti posebno sv. Duhu, katerega imenujemo delavca vseh milosti in vseh božjih darov.

Učinek milosti je, da spremeni svetu vdanega človeka v nebeškega človeka, v človeka, ki zasluži in je vreden, da se sprejme v nebesa. Podobno tega spremenjenja imamo v spremenjenju Kristusovim na gori Tabor.

Kaj je torej milost, ki ima tako velikanski učinek na človeško dušo?

Kar se tiče narave tega daru, lahko rečemo, da je duhovnega izvora in bistva, da je za dušo to, kar je luč, gorkota, zrak za telo in za vidno stvarstvo. Kakor je življenje skrito v semenu, ki je izvor in pričetek vsega rastja, vsega sadu, ki ga doprinaša; kakor je življenje, ki kroži po posameznih udih telesa, izvor vse krasote — tako je milost, ki je vdahnjena v telo sv. Cerkev in njene posamezne ude, to se pravi v naše duše, neviden izvor neviden vzrok, neviden živelj našega delovanja, našega življenja, naše duševne lepote in krasote.

Dve vrsti milosti ste, katerih ne smemo zamerjati, namreč: dejanska milost in posvečujoča milost. Prva je pomoč, ki nam jo daje in počinja Bog; druga, duhovno življenje, katero daje Bog našim dušam. Kdor ima posvečujočo milost, o tem pravimo: da je v stanu posvečujoče milosti božje. Milost

je največji zaklad, ki ga imamo od Boga; za njo moramo neprestano prositi in moliti, s sv. Ignacijem moramo reči: "Gospod, vzemi vse, kar je mojega; prosim te samo za tvojo ljubezen in tvojo milost; ta zaklad bo meni zadoščal v mojih potrebah."

APOLOGETIKA.

BOŽJE LASTNOSTI IN DELOVANJE.

26. — Božja vsegamogočnost. Ugovor: Bog ne more vsega storiti, ne more na primer napraviti četrkotnega kroga. Odgovor: To je res; kako neumnost zahtevati in kako neumnost napraviti more edinole kak neumnež, ne pa neskončno modri Bog. Četrkoten krog je neumnost. Ni četrkotni in ni krog, ni torej popolnoma nič, radi tega pa tudi ni predmet za božjo vsegamogočnost.

BREZ NABIRALNIKOV NE BO VEČ POŠTE.

New York (Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.) Ako v hiši, kjer stanujete, nimate na durih škrinje ali nabiralnika za pisma, vam pismo ne bo več dostavljal pisem. Tako je odredil pomožni generalni poštar Bartlett.

Vsi oni, ki nimajo še takega nabiralnika za pisma, se s tem pozivljajo, naj si ga preskrbijo v roku štirih mesecev. Kdor tega ne stori do tedaj se mu ustavi dostavljanje pošte. Že pred tednom dni je poštna uprava ukazala poštarjem v vseh mestih Združenih Držav, naj ne raztegnejo dostavljanja pošte potom pismoše na one nove hiše, ki niso opremljene z nabiralnikom za pisma. Nova odredba pa ukine dostavljanje pošte sploh vsem, ki nimajo nabiralnika.

"Skraini čas je," je rekel pomožni generalni poštar, razpravljač o tej odredbi, da se stori konec nepotrebnim zamudam, katerim so podvrženi pismonoše, ko jim je treba ustaviti se pred vrati, pozvoniti in čakati na ljudi, da odprejo vrata in pridejo po svojo pošto. Ameriški občinstvo je pokazalo veliko zanimanje za olajšanje poštne službe. Sedemdeset od sto vseh stanovnikov je odgovorilo nedavnemu pozivu poštne uprave.

ve s tem, da so postavili škrinjo za nabiranje pošte pred svojimi durmi in s tem pospešili dostavljanje s strani pismonoš. Ostali pa se niso zmenili bodisi radi nemarnosti ali brezbrčnosti. Poštna uprava ne želi nikomur prikrajšati dostavljanje pisem ali sedanja odredba je vpravičena, tem bolj ko ravnanje po isti tako malo stane. Radi tega so vsi poštarji dobili nalog, naj naznanijo strankam, da se jim ustavi dostavljanje pošte, ako si v roku štirih mesecev ne nabavijo nabiralnika.

Ta odredba se tiče le stanovanjskih hiš, ne pa poslovnih hiš, hotelov, niti "apartment houses," ker za te veljajo druge odredbe.

SEDANJE PRISELJEVANJE.

New York (Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.) Priseljevanje od začetka fiskalnega leta, t. j. od 1. julija, se vrši v jako večjem miru in redu in brez tistega strašnega navala, ki je lani ob istem času povzročevala toliko sitnosti priseljenikom oblastem in trpljenja priseljenicem, ki so prihajali čez kvoto. Jugoslovanska mesečna kvota je bila v začetnih mesecih lanskega fiskalnega leta vedno izčrpana mnogo pred koncem meseca, dostikrat celo v prvem tednu. Vsakdo, ki je potoval v Združene Države, je bil v bojazni, da bo morda mesečna kvota izpolnjena, predno njegov parnik priplave v new-yorsko luko.

Letos v tem pogledu je vse bolje, in to radi tega, ker toliko ameriški konzuli, kolikor jugoslovanska vlada sama omejujejo izdavanje vizumov oziroma potnih listov na kvoto, ki je določena za priseljevanje iz Jugoslavije v Združene Države. Ista stroga kontrola se vrši tudi v Italiji.

Mesečna kvota za Jugoslavijo znaša 1.285; toliko priseljenic sme k večjemu priti vsak mesec iz Jugoslavije, dokler se izpolni letna kvota od 6.426. V mesecu juliju pa je prišlo le 860 priseljenic iz Jugoslavije, torej precej manj kot jih kvota pripušča. Od 1. avgusta pa do 28. avgusta je bil dovoljen vstop 1.103 priseljenic iz Jugoslavije.

Italija, ki ima mesečno kvoto od 8.411, je v mesecu juliju poslala sem le 7.911 in od 1. do 28. avgusta 7.518 priseljenic, torej tudi pod kvoto.

IZJAVA!

Jaz spodaj podpisani priznam, da Frank Zor ni ničesar kriv. S tem mu dajem njegovo pošteno ime nazaj. Felix Erlach.

BENJ. EICHHOLZER

FOREST CITY, PA.

Se priporoča vsem Slovincem v Forest City in okolici pri nakupovanju razne železnine in kuhinjskega pohištva. Imamo največjo zalogo razne železnine, kuhinjskega pohištva in raznovrstnega orodja. Ker naročamo blago v veliki množini, zato smo tudi v stanu nuditi občinstvu najnižje cene pri našem blagu. Zato, kadar potrebujete razne železnine, kuhinjskega pohištva in drugih raznih stvari, pridite in izberite si tako blago v naši trgovini, kjer se lahko pomenite v vašem lastnem materinskem jeziku, z našim Mr. Joseph Kamen-om, kateri bo vam postregel po svoji najboljši moči.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovina razne železnine in pohištva

527 Main Street,

Forest City, Pa.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljubljamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1833-1855 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

DOBRIM SRCEM

posebno onim iz Šiške, Ljubljane in okolice.

Kdor je doma iz Šiške, Ljubljane ali one okolice, ta pozna, kako se je zadnja leta prejšnja vas "Šiška", razvila v jako procvitajoč del mesta Ljubljane. Zato če je kje, je tukaj potrebna posebna cerkev, kjer bi se ljudstvo zbiralo okrog svojega Boga in iskalo nebeške hrane, navodil, sveta in tolažbe življenja v teh težkih in grenkih časih. Ubogo ljudstvo je pripravljeno žrtvovati vse. Toda radi strašno visokih cen, malih, zaslužkov, posebno pa še strašne draginje, ki je zadela ubogo deželo, ljudstvo nikakor samo ne zmore tega velikega bremena. Č. oo. frančiškani, ki imajo v oskrbi Šiško, prinašajo velike žrtve, da bi pomagali ubogemu ljudstvu. Toda vse žrtve ne zmorejo toliko, da bi se kaj vspešnega storilo. Ubogo ljudstvo je šlo že do skrajnosti in dalo, da je obćudovanja vredno. Vendar dalje ne more.

Zato se pa preč. provincijal P. Mariofil Holeček zaupno obrača na vsa dobra srca Slovencev v Ameriki z obupno prošnjo, da bi pomagali ljudstvu v Šiški, da dosežejo svoj toliko zaželeni cilj. Pred vsem Vi rojaki, ki ste doma iz lepe Šiške, sedaj je čas, da se pokažete in pokažete svoji lepi rodni "vasi", da še niste pozabili kraja, kjer Vam je tekla zibelka. Dalje se obračamo tudi na Vas Ljubljancane, ki ste tako radi hodili v "Šiško", če drugokrat ne, saj takrat, ko so "komarja klali" in Vas lepo prosimo, spomnite se ubogih Šiškarjev in priskočite jim na pomoč. — Pa tudi vse druge Slovence prosimo, naj bi se spomnili s kakim malim darom te prepotrebne cerkve. Tu je zlasti lepa prilika za vse ljubitelje in častilce velikega sv. Frančiška Serafinskega, kajti cerkev in župnija bo posvečena temu velikemu socialnemu možu, svetniku.

Vsak najmanjši dar se s hvalečnostjo sprejme in se naj pošlje ali na podpisane, ali pa naravnost na preč. P. Mariofil Holeček O. F. M.,

provincijal Ljubljane.

Rev. Kazimir Zakrajšek O.F.M. Opomba uredništva lista "Edinosti." — List "Edinost" bo drage volje priporočal to prošnja prav toplo vseh svojim čitateljem in prijateljem in bo drage volje priobčeval imena in darove. Urednik.

Pri zadnji Chicaški sokolski slavnosti je bilo več zanimivih reči.

Najprej smo bili ponosni, da je bil centum vsega slavja Mr. Wenzel, načelnik in vaditelj. Podarili so mu krasen šopek in "koverto." Ponosni smo pa na to za to, ker je Mr. Wenzel katoliški mož in tudi član Kolombovih vitezev. Bog ve, ali je znael protikatoliške korifeje, ki so s tem dnom slavili svoje slavje, kaj zona spreletavala, ko je katoliški načelnik komandiral in igral glavno ulogo na slavnosti, ki je nosila odločen značaj protikatoliške svobodomisli? Kakor veste, pravijo, da rimski katoličan more biti samo rimski katoličan, nikdar pa ne mož. Toraj je Mr. Wenzel bil krepek udarec po zobeh vseh katolikov-žrcev okrog sokola. Tudi pravijo, da katoliki nismo prav zanič, da smo vsi, ki v cerkev hodimo, sami hinavci, itd. Zakaj ste pa počastili potem katoliškega moža s cveticami, ako smo katoliki vsi tako zanič, kakor trdite in pišete? Toraj ste vi lažnjivci in obrekovalci, ki trdite nasprotno. Sami ste to pokazali v nedeljo. — Nas jako veseli in smo ponosni.

Zanimiv je bil program. Ali ste videli tam oglase katoliških trgovcev? Seveda ste jih, pa še dosti jih je bilo. Ste pa kedaj videli oglase rdečih v katoliških programih? — Mi jih nismo.

NE POZABITE.

da v nekoliko tednih izide KOLENDAR Ave Maria za leto 1923. — Ste ga že naročili? Zastopniki, ste že sporočili, koliko iztisov se ga Vam naj pošlje? — Stane 50c., za Evropo 75c.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE.,

CLEVELAND, OHIO

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

V VASO KORIST BO!

Ako se pri pošiljanju denarja v stari kraj ali kamorkoli poslužite Vašega lastnega delavskega podjetja

"BANČNEGA ODDELKA EDINOSTI"

KATERI POŠILJA DENAR V JUGOSLAVIJO

IN ZASEDENO OZEMLJE, KAKOR TUDI V VSE

DRUGE DRŽAVE V EVROPI, NAJHITREJE NAJBOLJ

ZANESLJIVO IN PO NAJNIZJEM DNEVNEM KURZU.

V Jugoslaviji dostavlja vse naše pošiljatve na najbližnje poštne urade prejemnikov brez vsakega odbitka.

"LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI"

NAŠE POŠILJATVE dospejo na svoje mesto najhitreje in prejemniki nimajo nikakih sitnosti pri prejemanju denarja.

DENAR dostajljamo v jugoslovanski valuti in v efektivnih ameriških dolarjih.

NAŠE NOVE ZVEZE z staro domovino nas omogočajo, da nudimo našim rojakom boljše postrežbo pri pošiljanju denarju, kakor najs bo kjerkoli drugje.

OD SEDA naprej bomo pošiljatelje točno obveščali o prejemu, kakor hitro bomo dobili od Ljudske Posojilnice iz Ljubljane tozadevno obvestilo.

ZA CENE denarju glejte vedno v oglasu na prvi strani našega lista. Za vse podrobnosti in pojasnila se obrnite osebno ali pismeno na:

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Rojaki podpirajte svoje lastno delavsko podjetje!

PRODA SE "ŠEŠTEVALNI STROJ"

("Adding machine")

Stroj je skoro nov in jako močno zgrajen. Je jako pripraven zlasti za društvene tajnike in sploh za vsakega, ki mora mnogo računati sestaviti in množiti. Stroj seštevata ptavilno in natančno. Vam prihrani čas in delo in zraven Vam da pravilni in natančni račun. Proda se ga za zelo nizko ceno. Stroj se nahaja v uradu:

"EDINOSTI"

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

SPREJME SE TISKARSKI VAJENEC

v tiskarni "Edinosti". Star mora biti 16. let, pošten in zanesljivega značaja. Plača po dogovoru. Kdor izmed mladih fantov ima veselje do tiskarskega poklica, se naj javi osebno ali pa piše na:

"EDINOSTI"

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

LAKOMNIK.

Ksaver Meško.

Nenadoma se je silno zganil, da je postelj zaškrpala v vseh sklepih. Kakor da je zagledal pred seboj strašno prikazen, je naglo zaklopil oči. Z desnico, še slabotno od strupa alkohola, se je zgrabil za vroče čelo in se je zgrozil do dna srca: "Ali sanjam, ali je resnica?"

Pa niso bile sanje, bila je žalostna resnica.

Ko se je docela spomnil snočnje kupčije, je zaškrpala z zobmi in planil iz postelje.

"Tratar me je ogoljufal za gozd. A dal ga bo nazaj, ta pritepeni goljuf!"

Neumit, neizpčit, še omamljen od pijače, je divjal iz sohe.

Na vežinem pragu mu je prišel naproti oče, držeč koso na rami. V travniku pod njivami je kosil otavek, majhen in slaboten letos, ker je zgodaj pritisnila jesen. Tik za starcem, v luči na stečaj odprtih vrat, je stala dekla Jerica, mlada in močna. Na glavi je držala veliko iz tenkih rakitinih viter spleteno canjo, visoko natlačeno s svežo, rosno travo, da jo ponese v kuhinjo in jo seseka za svinje.

"Rano si prišel domu!" je bridko in pekoče zaočital oče. "Kdor ima en grut preveč, dela, kakor delaš ti; da se ga kmalu iznebi."

"Pustite oče!" se je branil sin, napol kljubujoče, napol v zadregi. Z nemirnimi očmi je gledal mimo očeta in mimo dekle v un v mlado rošno jutro. "Bi mi rajši svetovali, kaj naj storim?"

"Kaj naj storiš? Pobiljšaj se, moj sin postani! Ali ti nisem svetoval tega že sto in stokrat?"

Bridkost in srd sta se dvigala iz očetovega srca, iz njegovih oči in besed.

"Pustite to, oče! — A Tratar, ta goljuf! Za gozd me je snoči oci-ganil."

"Za gozd? Za katerega? Ali za onega nad 'Globlejo'?"

"Za tistega."

Sin je stiskal pesti — bilo je vendar nekaj krvi očetove v njem, nekaj ljubezni do grunta in nekaj skopuštva. Malo da ni zajokal od jeze in še ne dovolj prespane pijanosti.

Starec pa je stal nekaj hipov ves okamenel. Ves siv je postal v suha lica.

"Prodal si mu ga?" je vzkriknul nenadoma z glasom, kakor da ga kdo davi in duši.

"Prodal, oče."

"Za koliko?"

"Malo čez tri tisoč."

Oče je izpustil koso; z ostrim žvenketom je padla čez prag, Jerici ravno ob bose noge. Naglo, ves drhteč, se je zaletel proti sinu in je dvignil pest, da ga udari. In sin se je umikal kakor otrok, ki se je pregrešil in se boji kazni.

"Ti, ti!" je hropel starec. "Smrkavec, ti boš zapravljaj, kar sva jaz in mati pridelala s srčno krvjo? In če bi ti bil dal deset tisoč, gozda ne boš prodal in ga ne boš!"

Zamahnil je, sin se je naglo, a komaj ognil udarcu.

"Oče, pa ste znoreli? Pred tujimi ljudmi ste takšni!"

Tudi starec se je ozrl, kamor je upiral oči sin, jezen in osramočen, na deklo, ki je še vedno stala na pragu in zavzeta strmela v razburjena moža.

Kakor da se je v hipu predramil iz težkih sanj, je starec povsili roko. Globoko si je oddahnil. "Pojdi z menoj!" je zapovedal sinu, kratko in hladno.

Četrte ure pozneje sta korakala oče in sin od Žlebnikove navzdol. Šla sta k Tratarju.

Napol srdit, napol potrjen in skesan je stopal mlade ob starcu. Molčal je, ker je molčal oče. Še drago mu je bilo, da oče ne govori. Povedal mu je itak dovolj doma, med štirimi očmi.

Starec pa je v tesnobnem pričakovanju venomer razmišljal: "Ali je gozd, najlepši moj gozd, res izgubljen? In ni nikake pomoči več? A morda se da Tratar vendar le omečiti in ga vrne."

Ko sta zavila iz globokega klanca navzdol proti Trati, in se jima je odprl pogled na dolino in na kotlino, "Globle" imenovano, nad katero se je razprostiral gozd, sta nehote obstala. Vsa očarana sta zastrmela doli na les.

Miren je stal gozd v tistem, hladnem jesenskem dnevu. Grmovje ob kraju je žarelo s tihimi in mirnim plamenom. Tudi iznad vrhov se je

tu in tam rumenilo, deloma skoraj rdečilo: jesen je vrezala v zeleno elo šume velike rane.

V očeh starčevih je podhrtevalo. Obrvi so se mu jezile kakor bi si ni boli ali burni jezi. Dasi je sijalo solnce medlo in zaspano skozi vlažno jesensko meglo, je starec obsenčil oči z roko, kakor bi ga solnčna luč silno pekla in ščemela in mu jemala vid. A pekla ga je le sčena bol, ščemele in vid so jemale solze, ki so mu silile iz ranjenega srca v oči in jih je moral siloma zadrževati, da se mu niso razlile po licih. Če bi bil sam, bi gorko zaplakal. Pred sinom ni maral.

Mala ptica je začivkala ob njima v grmičevju: "Jesen, jesen!" Takoj se je oglasil spodaj napol zlovoljno napol zasmehljivo krepkejši glas: "Zima, zima!" Tako se je ustrašila drobna stvarica v grmovju in hude groznje, da je takoj obmolnila in se skrila globlje v puščavo. Nalanko je zašumotelo za hip listje, in vse je bilo spet tiho in pokojno.

Tedaj je stari Žlebnik s silo odtrgal oči od gozda. S silo je stopil naprej po cesti. A korakal je s sklonjeno glavo, ves stit, kakor žalujoč pogrebčec, obojenec, ki gre v ječo, ko je zaslišal trdo sodbo.

"Odstopi od pogodbe," je prošil hudo ponižani mož nekaj hipov pozneje Tratarja. "Vrnem ti iz svojega tisti tisočak, ki si ga dal za aro... Ne maraš? Glej, še pridenem ti. Koliko zahtevaš?"

Tratar se je zavil v svoj hladni mir, ki ga je kazal v občejanju z drugimi in ga je slekel le, kadar je bil sam s seboj, s svojimi mislimi in načrti.

"Saj veste, oče, kaj pravi pravica o takih pogodbah: vrniti bi morai dvojno aro. Če bi se namreč jaz odpovedal gozdu. Pa se ne bom."

Žlebnik je pomišljal.

"Tratar, ali tudi ne, če ti res vrnem dvojno? Glej, čez noč, v spanju si pridobil tisočak."

"Ne, oče Žlebnik, ne morem."

"Pomišlji, Tratar, v grob me spraviš."

"Jaz? Kako to? Kvečjemu vaš sin!" se je hudobno in škodoželjno čudil Šimen.

Mladi Žlebnik je poltiho zaklel. A Tratar se je dela, kakor da ga ni slišal.

Starca je odgovor Tratarjev in udarec po sinu, ki je bil upravičen in ker je bil upravičen, še huje potrl.

"Najlepši moj gozd!" — je jadoval. — "Srce se mi je smejalo, kadarkoli sem šel skozi njega. A zdaj izgubljen! Roko bi si dal rajši odsekati, ko da izgubim ta les."

Mirno je stal Tratar pred njima. Gledal ju je hladno, kakor bi gle dal neznana, nadležna tučja.

"Gozd je moj!" — je odločil trdo. — "Moj je in moj ostane. Ona tisočaka izplačam v nedeljo, kakor smo se snoči pogodili. Pred zanesljivimi pričami smo se pogajali, oče Žlebnik," je dodal s povdankom.

Michael Železnikar

JAVNI NOTAR V URADU "EDINOSTI".

Izdeluje vsa NOTARSKA DELA kakor "affidavite", pooblastila, kupne pogodbe za tu in stari kraj.

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

CHICAŠKI SLOVENC

kar najljubneje vabijo

Vse Slovence v Chicago in okolici NA VELIKO SLAVNOST BLAGOSLOVITVE SLOV. SOLE

in

Nove zastave dr. sv. Križ

ki se bo oboje vršilo

V nedeljo, 24. septembra 1922.

VSPORED: —

1. Ob pol desetih dopoldne sprejem došlih društev in kratka parada.
2. Ob pol enajstih ugod v cerkev in slovesen blagoslov zastave. Sveta maša.
3. Po sveti maši blagoslov nove šole.
4. Banket
5. Slavnostni govori.
6. Vinska trgatve in sklep bazarja.

K vinski trgatvi pridejo vsi gostje kolikor mogoče v "overall-ih" ali v kmetčki obleki, tako možki kakor ženske. Slovenke naj pridejo kolikor mogoče v narodnih pečah in havbah in v domači delavski obleki. Najzanimivejša obleka dobi nagrado.

To bode nekaj, česar Slovenci še nismo imeli v Chicago.

Zato prav uljudno vabimo tudi vse svoje sosede okolice na to prireditve.

Enako vabimo zopet vsa pevska društva sosednih naselbin, da se naj blagovole odzvati za to priliko in priti k nam!

Z veseljem se še spominjamo zlatih uric, katere smo imeli pri slavnosti pokladanja ogletnega kamena naše šole in Narodnega doma, ko smo imeli srečo pozdravljati toliko svojih ljubih sosedov in gostov iz sosednih naselbin v svoji sredi. Kako prijetni so še spomini na to. Toda prireditve ob tej priliki, bo pa še veliko večja in boljše in zanimivejša, kakor zadnjič in smo prepričani, da bodo vsi naši gostje postreženi veliko bolje, kakor zadnjič. Bratje, pridite k nam in povedelimo se zopet nekoliko skupaj in preživimo nekoliko lepih trenutkov med seboj v bratski slogi in edinosti!

Vstopnina za banket je sedaj \$2.00 za osebo in \$3.00 za družino.

Vstopnice za banket si pa mora vsakdo preskrbeti že preje, ker bo na banketu prostor samo za one, ki bodo vsaj tri dni preje si zagotovili prostor. Sosedna društva naj skrbijo za to, da nam bodo, o pravem času sporočili za koliko članov naj pripravimo. To bo pravi obed in bo vsa prireditve v šolski dvorani, zato moramo vedeti, za koliko oseb bo treba pripraviti.

Vsa pojasnila daje Rev. župnik, 1852 W. 22 Pl. Chicago, Ill

JUGOSLOVANSKE NO-

VICE

(Nadaljevanje i. strani.)

upravne mizerije predstavlja pri nas obmejni stražnik Srb Nikolaj Vrbica. Ta mož hodi okoli posestnikov, jih nagovarja, da naj iztihnajo živino čez mejo k Lahom, jim ponuja svojo pomoč in zahteva za to posredovanje od vsakega para volov nagrado v znesku 200 K. Pa to še ni vse! Vrbica najprej posestnike spelje na led, da dobi honorar, potem pa jim namesto posredovanja živino še zapleni in odpelje k carinarnici na Rakek, češ od neznanih tihotapcev sem to zaplenil, o mastni proviziji seveda molči, po gostilnah se pa hvali, da oblast samo njemu vrjame, da lahko celo selo in cela občina priča proti njemu, se mu vendar ne bo nič zgodilo, ker je Srb in upravičen, da kaj "zara-di". Opozarjamo na tega odličnega državnega uslužbenca naše poslan-ce, da opozore finančnega ministra, kako obmejni stražnik Nikolaj Vrbica razume službo izkoriščati v svoje osebne sebične namene. Seveda potem ni mogoče, da naši ljudje upajo, da se bo v tej državi v doglednem času napravil red če si različni Nikolaji Vrbice delajo sami postave in je ni moči, ki bi jim stopila na prste.

Medvedi so se zopet oživil v Mokeru nad Igom. Te dni pa so zapustili mokerške goščave in se mirno sprehajali po senožitih v dolini med Mokercom in Kureškom; nič ni novega več, da ga ta ali oni vidi, pastirji so že parkrat popustili živino iz strahu pred medvedom. Ne se pred dnevi ženska kosila kosarja v senožit, kosmatin sedi dostojanstveno ob cesti in jo mirno gleda, a kakor da bi opazil smrtni strah uboge ženske, vstane in počasi odkoraka v nasprotno smer. V obče se pa ljudje ne boje posebno medveda, ker, kakor pravijo, ne je mesa. Poklicni lovci se pa ne ganejo, pijejo — na medvedovo zimsko kožo.

Slaba letina na Štajerskem. Žetev po vsem slovenskem Štajerskem je izpadla mnogo slabše nego lani. Povprečno je dala pšenica komaj polovico toliko, kakor lani, dasi je pšenica v splošnem boljše rodila, nego ostala žita. Koruza je zdrava, a zelo potrebuje dežja, zlasti v peščenih zemlji. Suša je napravila zlasti mnogo škode v Savinski dolini, kjer je vzela vsaj že eno četrtno hmeljskega pridelka in skoro vso otavo. Tudi sadje odpada. Dež, ki je padel pred par dnevi, je neprecenljive vrednosti, čeprav ga je še mnogo premalo.

NAROČNIKI POZOR!

V času preselitve, Vas prosimo, da pošljete nam takoj Vaš novi naslov, da bo nam mogoče Vam čestaviti redno vse številke našega lista.

Poleg novega naslova pošljite vedno tudi Vaš stari naslov, ker s tem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela.

Uprava Edinosti.

Za bolezn i in bolečine

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Priatelj v Potrebi

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNISEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojalca!

Prepričajte se!

Da mi resnično izdeluje-mo najkрасnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Nemecek

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.